

15. Чернявська Л., Гусак Т. Використання автентичних матеріалів у навчанні іноземних мов. Рідна школа. 2004. №3. С. 62-63.

16. Rawson M. Work and learning. Summary of the main recommendations of the report. Pedagogical section in Dornach. 2002. №14. P. 13-25.

17. Steiner R. The renewal of education. Great Barrington, MA : Anthroposophic Press, 2011. 285 p. URL : https://steinerlibrary.org/Lectures/301/The_Renewal_of_Education.pdf (дата звернення: 01.09.2022).

Паничок Тетяна Ярославівна,
канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов та
інформаційно-комунікаційних технологій,
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль, Україна
panychok@ukt.net

КУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ З УРАХУВАННЯМ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Мова є складним і відносно нестабільним явищем, що залежить від соціокультурного контексту, у якому вона вживається. Кожна мова містить у собі цілу систему культурних, історичних та соціальних кодів, які впливають на сприйняття, інтерпретацію та передачу інформації.

Тому, для ефективного викладання перекладу німецької мови, важливо враховувати культурний контекст та міжкультурну комунікацію. Перекладачі повинні бути свідомі того, що культурні відмінності можуть мати великий вплив на сприйняття тексту та сприйняття його автора. Викладання перекладу німецької мови з урахуванням міжкультурної комунікації є важливим елементом

освіти у сучасному світі. Збільшення рівня міжкультурної компетентності викладачів та студентів перекладу німецької мови є ключовим чинником у підготовці фахівців, які можуть працювати в міжнародному середовищі та забезпечувати ефективну комунікацію між культурами [1].

Метою дослідження є виявлення впливу культурного контексту на ефективне викладання перекладу німецької мови з урахуванням міжкультурної комунікації.

Завдання дослідження: проаналізувати особливості культурного контексту німецької мови та його вплив на процес перекладу; вивчити принципи міжкультурної комунікації, що допоможуть враховувати культурні особливості при викладанні перекладу німецької мови; дослідити рівень знання культурного контексту німецької мови серед студентів та викладачів перекладу; визначити ефективні методи викладання перекладу німецької мови з урахуванням культурного контексту та міжкультурної комунікації; провести аналіз результатів дослідження та розробити рекомендації щодо викладання перекладу німецької мови з урахуванням культурного контексту та міжкультурної комунікації.

Автором були проаналізовані наукові статті, книги та інші джерела, що стосуються культурного контексту, міжкультурної комунікації та викладання перекладу німецької мови, досліджено різноманітні мовні курси та матеріали для викладання перекладу німецької мови, які використовуються в університетах та навчальних закладах України та Німеччини.

Міжкультурна комунікація є необхідним елементом в навчанні та практичному застосуванні перекладу німецької мови. У світі, де глобалізація стає все більш помітною, викладачам та студентам перекладу необхідно мати розуміння культурних відмінностей, щоб ефективно спілкуватися та здійснювати переклади.

Одним з ключових аспектів міжкультурної комунікації є розуміння культурних норм та цінностей. Культура може вплинути на спосіб, яким ми сприймаємо світ та як ми спілкуємося з іншими

[6, с.54]. Наприклад, в Німеччині питання приватного життя можуть бути вважатися особистими, тому перекладачі повинні бути обережними, коли стикаються з такими питаннями у тексті, щоб не порушити міжкультурну етикету.

Крім того, розуміння соціокультурних контекстів є важливим аспектом при перекладі німецькомовних текстів. Наприклад, національні свята та традиції можуть мати особливе значення для країни, де вони відбуваються. Тому перекладачі повинні мати розуміння тих соціокультурних контекстів, які можуть впливати на сприйняття тексту та його автора[5].

Для досягнення успішної міжкультурної комунікації та ефективного перекладу німецьких текстів, викладачі та студенти повинні бути готові до вивчення культурних різниць та навчання того, як враховувати їх у своїй роботі. Це може включати вивчення культурних норм та цінностей, врахування соціокультурних контекстів та розуміння культурних стереотипів та переконань.

Один з важливих аспектів культурного контексту - це мовленнєва культура, яка включає в себе уявлення про те, як повинна бути правильною мова. Наприклад, в одних культурах більш цінують прямі, відкриті висловлювання, в той час як в інших краще використовувати м'які, спокійні тони мовлення. Розуміння цих різниць допомагає перекладачам створити текст, який точно передає зміст та стиль оригінального тексту [4, с. 205].

Крім того, культурний контекст включає в себе історію, традиції та соціальні норми. Ці аспекти можуть впливати на сприйняття тексту та його автора. Наприклад, у деяких культурах, ставлення до гендерних ролей може відрізнятися від традицій у інших культурах. Розуміння цих різниць допомагає перекладачам зберегти культурну етику та створити текст, який відповідає вимогам міжкультурної комунікації.

Розуміння культурних відмінностей може допомогти викладачам та студентам перекладу німецької мови досягти більш ефективного та точного перекладу, забезпечуючи високу якість роботи та допомагаючи зберегти міжкультурну етику. Наприклад,

у німецькій мові існують багато слів, які можуть мати різні значення в залежності від контексту. Викладачі та студенти перекладу повинні розуміти ці різні значення та використовувати їх у відповідному контексті для досягнення більш точного перекладу.

Також, розуміння культурних відмінностей може допомогти викладачам та студентам уникнути помилок в перекладі, які можуть бути образливими або нецікавими для читачів [3].

Розглянемо декілька прикладів, як розуміння культурних відмінностей може допомогти викладачам та студентам перекладу німецької мови досягти більш ефективного та точного перекладу:

Фразеологізми та ідіоми: Часто у різних культурах використовуються власні фразеологізми та ідіоми, які можуть бути незрозумілі для студентів та навіть для викладачів, які не є носіями мови. Наприклад, фраза "jemandem einen Bären aufbinden" в перекладі з німецької означає "нав'язати комусь брехню", але буквальний переклад "накинути ведмедя на когось" не має жодного сенсу в англomовному контексті. Розуміння значення таких фраз може допомогти студентам зрозуміти сенс речення та викласти його на іншу мову більш точно.

Стиль та тон: У різних культурах можуть бути різні вимоги до стилю та тону мовлення. Наприклад, в німецькій мові можна використовувати досить прямі та прості фрази в бізнес-комунікації, тоді як у більшості азійських країн бізнес-комунікація вимагає більш формального та поважного стилю. Розуміння цих різниць може допомогти викладачам та студентам добирати відповідні слова та фрази для різних ситуацій, зберігаючи при цьому відповідний тон.

Культурні звичаї: Культурні звичаї також можуть впливати на сприйняття певних слів та виразів. Наприклад, у німецькій мові є слово "Gemütlichkeit", яке описує затишну та комфортну атмосферу в домі або серед друзів. Це слово складно перекласти без урахування культурного контексту, оскільки воно має глибоке значення в німецькій культурі.

Розуміння цього контексту допоможе перекладачам та студентам краще передати суть цього слова в інші мови і підвищити ефективність та точність перекладу [2, с. 96].

Таким чином, культурний контекст може відігравати ключову роль у викладанні та навчанні перекладу німецької мови. Розуміння культурних відмінностей між мовами та країнами може допомогти студентам та викладачам досягти більш точного та ефективного перекладу. Для досягнення цієї мети, викладачі мають використовувати різноманітні методи та підходи, які можуть допомогти студентам зрозуміти культурний контекст та міжкультурну комунікацію.

Хоча дослідження культурного контексту у викладанні перекладу німецької мови є важливим, багато аспектів цієї теми ще потребують подальшої розробки та дослідження. Подальші наукові дослідження можуть фокусуватись на вивченні різних аспектів культурного контексту, таких як історія, традиції, менталітет та соціальні норми різних країн, і як ці аспекти можуть впливати на процес перекладу.

Оскільки культурний контекст є динамічним та змінюється з часом, подальші дослідження можуть також фокусуватись на розвитку інноваційних методів та підходів для викладання перекладу німецької мови з урахуванням міжкультурної комунікації, зокрема з використанням сучасних технологій та програмного забезпечення для автоматизованого перекладу та машинного навчання. Ці дослідження можуть забезпечити більш ефективне використання культурного контексту для покращення перекладу та міжкультурної комунікації, що в свою чергу може мати значний вплив на міжнародні відносини та бізнес-комунікацію в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація. Навчальний посібник: Київ Видавничий центр «Академія», 2012. 145 с.

2. Carpentier M.-N., Demorgon J., Lenhard H., Müller B. Das Verstehen von Schlüsselszenen in internationalen Begegnungen. OFAJ/DFJW, Paris/Berlin, 2014. 191 Seiten.

3. Civita M. Die interkulturelle Übersetzung. Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia, 2018. 15 Seiten.

4. Haase P., Höller M. Kulturelles Lernen im DaF/DaZ-Unterricht Paradigmenwechsel in der Landeskunde. Universitätsverlag Göttingen, 2017. 336 Seiten.

5. Beuter K., Hlukhovych A., Bauer B., Lindner K., Vogt S. Sprache und kulturelle Bildung. Perspektiven für eine reflexive Lehrerinnen- und Lehrerbildung und einen heterogenitätssensiblen Unterricht. University of Bamberg Press, 2019. 306 Seiten.

6. Lüsebrink H.-J.: Interkulturelle Kommunikation. Interaktion, Fremdwahrnehmung, Kulturtransfer. 4., aktualisierte und erweiterte Auflage. Stuttgart: Metzler, 2016. 236 Seiten.

Мельник Євгеній Юрійович,

канд. пед. наук, доцент,

доцент кафедри іноземних мов та перекладу,

Національний авіаційний університет,

м. Київ, Україна

eugene_melnik@ukr.net

Слобоженко Руслан Анатолійович,

старший викладач кафедри іноземних мов та перекладу,

Національний авіаційний університет,

м. Київ, Україна

ruslan.slobozhenko@gmail.com

ЧИТАННЯ ВГОЛОС

ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ПРИЙОМ

ОПРАЦЮВАННЯ МОВЛЕННЕВОГО МАТЕРІАЛУ

У методиці навчання мов наукових праць, присвячених читанню, не бракує. Зазвичай дослідження зосереджуються